

اثر شوری آب آبیاری بر کیفیت و کمیت ژنوتیپ های تجاری خربزه

احمد رضا محمدزاده

مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی

در حال حاضر استفاده از ارقام متحمل به شوری یکی از مهمترین روش‌های مؤثر در بهره‌برداری از منابع آب و خاک شور در نواحی خشک و نیمه خشک جهان می‌باشد. بمنظور بررسی اثرات شوری آب آبیاری بر رشد و عملکرد و ویژگی‌های کیفی ژنوتیپ‌های مختلف خربزه آزمایشی در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با ۱۰ ژنوتیپ خربزه درگزی، خاقانی، قصری، جعفرآبادی، بنده، چاه فالیز، خاتونی، هاندیبو آناناس‌ملون و عباس شوری با سه تکرار در اراضی مرکز اصلاح‌نژاد شمال شرق کشور (عباس‌آباد) با استفاده از آب هایی با شوری $6/2$ و 12 دسی‌زیمنس بر متر به اجرا در آمد. نتایج نشان داد که ژنوتیپ‌های مختلف خربزه از نظر تحمل به شوری متفاوتند و در شوری زیادتر این تفاوتها بارزتر می‌باشد. در شوری $6/2$ دسی‌زیمنس بر متر ژنوتیپ‌های عباس شوری و آناناس‌ملون به ترتیب با 12 و 4 تن عملکرد در هکتار بیشترین و کمترین عملکرد را داشتند. با افزایش شوری عملکرد ژنوتیپ‌های مورد بررسی به درجات مختلف کاهش یافت. کمترین و بیشترین درصد کاهش عملکرد به ترتیب با 21 و 12 درصد مربوط به ژنوتیپ‌های هاندیبو و خاقانی بود. در این سطح شوری ژنوتیپ عباس شوری با تولید $8/2$ تن در هکتار و رقم آناناس‌ملون با تولید 2 تن در هکتار بیشترین و کمترین عملکرد را داشتند. با افزایش شوری درصد قند در اکثر ژنوتیپ‌های مورد بررسی افزایش یافت. اثر افزایش شوری بر نسبت پوست به گوشت در ژنوتیپ‌های مختلف متفاوت بود. افزایش شوری ضخامت پوست را در ارقام هاندیبو و آناناس‌ملون افزایش داد.